

Hankkeen tavoitteet, toiminta ja tulokset

Hankkeen tavoitteena on ehkäistä kiusaamista, häirintää ja väkivaltaa perusopetuksessa sekä puuttua niihin aktiivisesti. Erityisesti keskitytään lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseen, yksinäisyyden vähentämiseen ja mielenterveyden haasteiden huomioimiseen. Hankkeessa kehitetään ja vahvistetaan monialaisia yhteistyömalleja, jotka tukevat koulujen, opiskeluhuollon ja muiden toimijoiden välistä yhteistoimintaa.

Hankerahoituksen turvin palkataan kokoaikainen alueellinen hankekoordinaattori, joka vastaa hankkeen kokonaisvaltaisesta koordinoinnista ajalla 1.8.2025-31.7.2027.

Hankekoordinaattorin tueksi palkataan kenttätöntekijä, jonka päätehtävänä on jalkautua koulujen arkeen ja juurruttaa hankkeessa luotuja toimintamalleja osaksi kouluyhteisöä. Hän toimii keskeisessä roolissa oppilaiden hyvinvoinnin tukemisessa, tehden tiivistä yhteistyötä koulun henkilöstön ja opiskeluhuollon ammattilaisten kanssa.

Kenttätöntekijä vahvistaa tietämystä turvallisesta oppimisympäristöstä, kiusaamisen ilmiöstä ja vakaviin kiusaamistapauksiin puuttumisen keinoista muun muassa kouluttamalla henkilöstöä. Lisäksi hän tukee kouluhenkilökuntaa kiusaamisenvastaisten suunnitelmien mallintamisessa ja käyttöönotossa.

Yhteistyötä tehdään sekä alueellisesti että paikallisella tasolla ja myös nuorisopalvelujen, paikallisten ja alueellisten seurojen/järjestöjen sekä poliisin kanssa.

Hankkeen avulla tarjotaan opetushenkilöstölle koulutusta ja hyviä käytäntöjä turvallisen toimintakulttuurin rakentamiseen kouluissa.

Tuloksina odotetaan kiusaamistapausten vähenemistä, kouluhyvinvoinnin sekä koululäsnäolon lisääntymistä sekä tiiviimpää yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Vahvistetaan alakouluikäisten tunnetaitoja sekä erityisesti yläkouluikäisten nuorten tietoisuutta kiusaamisen seuraamuksista.

Hankkeen alueellinen laajuus ja hakijaverkoston lähtötilanne

Hakijaverkoston pohjana on aiemmin toteutettu Koulukunnossa-hanke, joka on vahvistanut kuntien yhteistyötä kouluhyvinvoinnin edistämiseksi. Vaikka kyseinen hanke on loppunut, verkostoa ylläpidetään säännöllisin tapaamisin ainakin vielä vuonna 2025. Lisäksi LUVN:n vastuulla on kaikkien oppilaiden opiskeluhuolto, mikä takaa yhtenäisen ja alueellisesti kattavan toimintamallin.

Hankkeelle perustetaan ohjausryhmä, jossa hankekoordinaattorin ja kenttätöntekijän lisäksi edustus jokaisesta kunnasta. Muita toivottavia jäseniä ovat hyvinvointialueen sekä poliisin edustajat.

Kaikki hakijakunnat ovat myös jo valmiiksi osa laajempaa alueellista yhteistyöverkostoa (Vatupassi-työryhmä), jonka tavoitteena on yhdessä moniammatillisesti löytää ratkaisuja lasten ja nuorten erityisen vaativiin tilanteisiin oppimisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Tämän verkoston avulla pyrimme varmistamaan, että jokainen lapsi ja nuori saa tarvitsemansa tuen ja mahdollisuuden menestyä.

Hakijaverkoston kokemus ja asiantuntemus

Alueellisen hakijaverkoston yhteistyön kautta yhdenmukaistetaan sekä selkeytetään kuntien käytäntöjä kiusaamisen ja syrjinnän ennaltaehkäisyyn ja puuttumiseen sekä suvaitsevaisuuden vahvistamiseen.

Edeltävien erilaisten kehittämishankkeiden avulla hakijaverkostolla ollut mahdollisuus parantaa kouluviihtyvyyttä, ennaltaehkäistä kiusaamista, edistää positiivisen pedagogiikan käyttöä sekä luoda toimivia toimintamalleja kouluille. Näiden hankkeiden kautta oppilaille on pystytty tarjoamaan turvallisempi ja kannustavampi oppimisympäristö, jossa jokainen voi kehittyä ja menestyä omien vahvuuksiensa mukaisesti.

Alueellisesti koulunuorisotyöntekijöillä on mahdollisuus olla mukana hankkeen jalkauttamisessa kouluihin. Koulunuorisotyöntekijöillä on ajantasainen tieto nuorten ajankohtaisista ilmiöistä sekä tuen tarpeista. Koulunuorisotyön keskeisiin tavoitteisiin kuuluu mm. nuorten hyvinvoinnin ja kouluviihtyvyyden parantaminen sekä ennaltaehkäisevätyö (syrjäytyminen, kiusaaminen, päihteet). Koulunuorisotyötä tehdään aina nuorten tarpeiden ja toiveiden mukaan erilaisia nuorisotyönmenetelmiä ja moniammatillista yhteistyötä hyödyntäen.

Toimenpiteet alueellisen monialaisen yhteistyön kehittämiseksi ja vakiinnuttamiseksi

- Integroimme hankkeessa kehitetyt toimintamallit osaksi koulun arkea ja rakenteita, kuten esimerkiksi uusien käytäntöjen kirjaamista koulun toimintasuunnitelmiin ja ohjeistuksiin (Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä).

- Käytämme monipuolisesti eri viestintäkanavia, kuten verkkosivuja, sosiaalista mediaa ja paikallisia tiedotusvälineitä, jotta tavoitamme laajan yleisön molemmilla kielillä.

Oppilaiden ja huoltajien osallisuus

- Hankkeessa edistetään ystävyysluokkien ja kummiluokkatoiminnan käyttöä, mikä auttaa luomaan vahvempia yhteisöllisiä siteitä ja tukee oppilaiden sosiaalista kehitystä.
- Lapsia ja huoltajia kuullaan erilaisten kartoitusten ja kyselyjen avulla, esim. tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskysely, sekä hyvinvointikysely (tilannekartoitus koulukiusaamisesta).
- Yhteistyötä vanhempainyhdistysten kanssa (erilaiset vanhempainillat, teemaillat /infotilaisuuksia aiheesta).

Toiminnan vakiinnuttaminen ja ylläpito

- Varmistetaan, että hankkeen päätyttyä alueellinen hakijaverkosto jatkavat säännöllistä yhteydenpitoa ja yhteistyötä.
- Laaditaan selkeät ohjeistukset ja toimintasuunnitelmat, jotka tukevat hankkeessa tuotettuja toimintamalleja ja jatkuvuutta myös hankekauden jälkeen.
- Järjestetään säännöllistä koulutusta ja tukea perusopetuksen henkilöstölle, jotta he voivat ylläpitää ammatillista osaamistaan.
- Jatketaan tiivistä yhteistyötä perheiden kanssa ja tarjotaan heille tukea kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisyn ja puuttumisen ylläpitämisessä.
- Vakiinnutetaan säännölliset kysely-, arviointi-, ja seurantakäytännöt, jotta saadaan jatkossakin kerättyä tietoa oppimisympäristön ja toimintakulttuurin kehittämisestä.
- Varmistetaan, että hankkeessa käytetyt resurssit, kuten toimintamallit, materiaalit ovat jatkossakin käytettävissä ja juurtuvat osaksi rakenteita.

Tulosten ja tuotosten levittäminen

Neljän kunnan hakijaverkostolla mahdollistamme laajan ja monipuolisen yhteistyön Länsi-Uudellamaalla. Olemme täysin kaksikielinen verkosto, mikä tarkoittaa, että kaikki materiaalit ja viestintä ovat saatavilla sekä suomeksi että ruotsiksi. Näin myös muut ulkopuoliset (LUVN) voivat hyötyä hankkeen tuloksista ja tuotoksista laajemminkin.

Syksyllä 2025 analysoidaan Kouluterveyskyselyn tulokset ja tehdään tarvittavia toimenpiteitä niiden pohjalta. Hankkeen aikana laaditaan julkaisuja ja raportteja edistymisestä ja tuloksista, jotka ovat saatavilla sekä suomeksi että ruotsiksi. Näitä julkaisuja jaetaan laajasti verkostomme sisällä ja ulkopuolella. Jokaisella hakijakunnalla

on myös omat yhteistyöverkostot, joiden kautta voimme tavoittaa suuremman joukon ja varmistaa, että hankkeen opit ja käytännöt juurtuvat laajasti.

Järjestämme myös yhteisiä työpajoja ja vertaisryhmätoimintaa, joissa hankekuntien henkilöstö voivat jakaa kokemuksiaan ja oppia toisiltaan. Näissä tilaisuuksissa huomioidaan kaksikielisyys, jotta kaikki voivat osallistua täysipainoisesti.

Hanke pähkinäkuoressa

Hanke toteutetaan kaksikielisesti Lohjan, Siuntion, Inkoon ja Hangon yhteistyönä, keskittyen kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisyyn perusopetuksessa sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseen. Erityisenä painopisteenä on ennaltaehkäisevien toimenpiteiden merkitys oppimisympäristön turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämisessä, ja kärkenä henkilöstön osaamisen vahvistaminen, alueellisen opiskeluhoollon kehittäminen ja monialainen yhteistyö. Hankkeessa kehitetään ja jalkautetaan uusia toimintamalleja koulujen arkeen, varmistaen niiden vakiinnuttaminen osaksi perusopetuksen ja opiskeluhoollon käytäntöjä.